

El foc torna a arrasar els boscos del Països Catalans

Incendis forestals, ritual d'estiu

Com cada estiu el foc torna a fer estralls als Països Catalans i converteix la massa forestal en un vertader infern. Enguany la superfície devastada ha disminuït, però la negligència i la intencionalitat continuen sent les causes principals dels incendis.

La falta de control i prevenció d'incendis, així com la salinització de les comarques interiors, han provocat la desertització de gran part del País Valencià.

RAFA GIL

Parlar a l'estiu d'incendis forestals als Països Catalans no es fa estrany, sinó tot el contrari, ja que any rere any, els boscos del País Valencià i del Principat -Balears és la comunitat de tot l'estat espanyol on menys incendis es detecten- es converteixen en un vertader infern, en un ritual propi de l'ecologia de la Mediterrània. No obstant això, aquest any no ha estat tan conflictiu com altres. De fet, a l'hora de escriure aquestes línies s'ha registrat un descens molt significatiu tant al Principat com al País Valencià.

L'any passat es van cremar 31.000 mil hectàrees de vegetació al País Valencià i vora les 5.000 a Catalunya. Aquest any al

Principat s'han registrat 209 incendis que han calcinat 1.244 hectàrees i a les Balears la superfície vegetal afectada per les flames ha estat de 32 hectàrees.

Pel que fa al País Valencià, la superfície devastada enguany sobrepassa les 2.000 hectàrees. D'aquesta massa forestal, 1.293 es van pegar foc entre el començament d'any i el mes de juliol, mentre que la resta, és a dir, 730 hectàrees de pinar i bosc baix, van quedar calcinades en les primeres setmanes d'agost. Alacant ha estat la zona més afectada per l'acció devastadora del foc, i encapçala així el rànquing en superfície cremada amb 670 hectàrees, front a les 51 de València i les 12 de Castelló. Això no obstant, cal assenyalar que a les comarques de València és on major nom-

bre d'incendis s'han registrat, amb un total de 28.

ELS DARRERS INCENDIS

Actualment tot el País Valencià, llevat del sud d'Alacant, és considerat per l'Icona com a zona procliu i sensible als incendis. De fet, durant el començament d'agost Alacant i València han estat les zones més castigades per les flames. El 12 d'agost es va registrar a la serra de Bèrnia (Marina Alta) el que a hores d'ara s'ha considerat com el major sinistre forestal de l'estiu detectat al País Valencià, on es van calar foc vora les 500 hectàrees. El fort vent que bufava a la serra alacantina va propagar el foc ràpidament pertot arreu, per això l'in-

La majoria dels incendis forestals als Països Catalans són provocats, i molts d'ells amb motius especulatius.

RAFA GIL

cendi es va quedar fora de control fins a ben entrada la matinada.

També les muntanyes de les poblacions del sud valencià han estat víctimes de les flames del foc. L'incendi detectat a Benidorm (Marina Baixa) el 7 d'agost va arrasar 200 hectàrees de pinar i matoll, alhora que va obligar a desallotjar a 1.200 persones dels seus habitatges instal·lats a les urbanitzacions de Montecasinos i Panorama. També a les poblacions de Xàbia i Dénia (Marina Alta) el foc va obligar al desallotjament de 400 persones, ja que les flames van encerclar tres urbanitzacions i van afectar a dotze xalets; provocant destrosses, no sols als jardins de les cases, sinó també en les seues façanes. Segons els responsables d'Icona que col·laboraren en l'extinció, l'incendi va ser provocat i va calcinar unes 50 hectàrees de pinar i matoll. Els darrers incendis detectats a València han estat els de les poblacions de Xelva i Requena. El de Xelva (els Serrans) va desvastar una superfície vegetal de 300 hectàrees i sembla que també va ser provocat. L'incendi detectat a 27 quilòmetres de Requena (Plana d'Utiel), entre les pedanies de Los Pedrones i Casas del Río, va arrasar unes 200 hectàrees de pinar i matoll.

LA MÀ DE L'HOME, CAUSA D'INCENDIS

Un alt percentatge d'aquests incendis són ocasionats per la mà de l'home. Segons les dades de la Conselleria de Medi Ambient de la Generalitat valenciana, el 29 per cent dels focs registrats l'any passat van ser provocats per negligències i un altre 22

per cent van ser propagats intencionadament. Enguany, i segons l'estadística realitzada fins als primers sis mesos, tres de cada cinc dels incendis forestals produïts al País Valencià, és a dir un 60 per cent, són conseqüència d'accions intencionades o negligències.

Aquests xifres, però, contrasten amb les de l'any 1990, on al Principat només va haver-hi un 11 per cent d'incendis provocats per causes naturals. El mateix any al País Valencià la mà de l'home va ser la raó principal —be per negligència o intencionadament— en un 92 per cent del casos, mentre que l'altre 8 per cent va ser motivat per raons climàtiques.

L'especulació és una de les causes —encara que molt difícil de confirmar— que porta a l'home a deteriorar el medi ambient per incrementar el seu benefici econòmic. Les zones costaneres dels Països Catalans són les més propícies a aquest tipus d'incendi. Així, els interessos per no mantenir superfícies d'alt arbrat es basen en el temor que siguen declarades parcs naturals impossibilitant d'aquesta manera que els mateixos terrenys puguen convertir-se en un valuós solar. Aquesta especulació és un dels motius principals —no descartats per la Direcció de Política Forestal de la Generalitat valenciana— dels incendis provocats.

UNA NOVA LLEI FORESTAL

Per erradicar aquesta especulació, la Generalitat valenciana contempla en el seu avantprojecte de Llei forestal un significatiu augment de sancions econòmiques.

L'avantprojecte preveu l'obligació dels propietaris de les zones forestals d'interès públic a protegir la seua propietat del deteriorament mediambiental. D'aquesta manera, un bosc d'interès públic mantingut en una situació d'abandonament i sense repoblar pot ser expropiat per la Generalitat. Les sancions establertes arriben fins als 50 milions de pessetes per a les infraccions "molt greus" i de 200.000 pessetes per a les faltes "lleus".

Així mateix, aquest avantprojecte qualifica com a forest "tota superfície coberta d'espècies, tant naturals, com plantades o sembrades", també es contempla que aquells terrenys que porten més de 10 anys abandonats passaran a ser considerats com a terreny forestal. Això no obstant, la nova llei forestal estableix que els terrenys amb zones urbanitzables programades no són considerats com a forest. La importància de la repoblació es basa fonamentalment en allunyar el perill de la desertització que assola des de fa anys a tots els boscos del País Valencià.

De fet, més del 50 per cent del sol del País Valencià es troba en perill de convertir-se en un desert, tal i com es desprèn d'un estudi fet per la Universitat Politècnica de València. Els milers d'hectàrees calcinades l'any passat han deixat les muntanyes valencianes en una situació més que dramàtica. La falta de control i prevenció d'incendis, i la salinització de les comarques de l'interior del país, conseqüència de la falta d'aigua, han portat a que ara es puga parlar de desert a moltes zones del País Valencià.

Vicent Lafora